

Заяц Кирилл Федорович

3.

Тройчы ўваскрасаў з мёртвых лейтэнант Кірыл Фёдаравіч Заяц, ураджэнец в. Усакіна. Першыя баі з фашыстамі, у якіх ён удзельнічаў, былі пад Магілёвам. Ваяваў таксама ў раёне Харкава, потым у складзе 8-й Кіеўскай Чырванасцяжнай дывізіі імя Дзяржынскага – пад Сталінградам.

Вераснёўскай раніцай 1942 года Кірыла Заяца цяжка параніла. Байцы бачылі: разарваўся снарад – і ён, як падкошаны, паваліўся на зямлю. Вырашылі, што камандзір загінуў, і адправілі родным пахавальную, якую тыя атрымалі пасля вызвалення Беларусі.

Другі раз трохкутнік без маркі са словамі: «Ваш сын погіб смерцю храбрых...» палявая пошта прынесла пасля таго, як у час атакі яго напаткала варожая куля.

Здарылася гэта зусім недалёка ад родных мясцін. Але ўсім смерцям назло ён выжыў і пайшоў на перадавую. І зноў цяжкае раненне, шпіталь. Выпісаўся, прыехаў дадому на пабыўку. Усё сяло збеглася паглядзець на героя, толькі і было чуваць: «З таго свету вярнуўся».

А пазней, у разгар вяселля, з'явіўся паштальён і прынёс трэцюю пахавальную на Кірыла Фёдаравіча, якую ён сам жа і атрымаў. Схаваў на памяць: доўга жыць буду, вырашыў, і ніякі фашыст не страшны, калі тройчы ўваскрасаў.

Прайшоў увесь астатак ваеннай дарогі амаль да Бер-

ліна. Узнагароджаны некалькімі ордэнамі. Але не ведаў Кірыл аб тым, што ён занесены ў спіс загінуўшых, а яго прозвішча значыцца на мазаічным сцягу ў зале воінскай славы на Мамаевым кургане. Аб гэтым яму паведаміў пляменнік, які пры наведванні Мамаева кургана ўбачыў у спісах загінуўшых герояў прозвішча лейтэнанта Кірылы Фёдаравіча Заяца. Паведаміў гэта свайму дзядзьку, і той зазбіраўся ў дарогу. Упершыню пасля вайны ён разам з унукам пабываў у горадзе на Волзе.

Гэты эпізод з ваеннага жыцця К. Ф. Заяца ўключаны ў дакументальную стужку, якую здымалі да 40-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Калі работа над карцінай ужо завяршылася, удалося зняць на плёнку яшчэ адну шчаслівую падзею ў жыцці ветэрана. Праз 41 год пасля тых памятных баёў яго знайшла ўзнагарода – медаль «За абарону Сталінграда».

**Л. Русецкая,
супрацоўніца
краязнаўчага музея.**